

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus Tres spirituales

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

3. Quantum Ecclesiae Dei prosint homines pij in virtute proficientes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

re eiusmodi hominem prosequitur vt etiam in cōmunionē nominis sui illū admittat, vocando se Deū illius: ac ne vlla re eum contristet, etiā integro partit rēgno, precibusq; eius quasi victus legi naturæ se subijcit, vt in creaturis suis fiat, quicquid illi placuerit. Denique propter illū solū facit, quod nō faceret propter multos iustos, qui imperfectè ei seruiunt: cumq; ipse infinita æternaq; sit præditus maiestate, homo verò creatura è nihilo, tamen ob solam hominis voluntatem dignatur se quodam modo exæquare creaturæ, dicens: *Protegam urbem istam propter me, & propter David seruum meum.*

CAPVT III.

QUANTVM PROSINT ECCLESIE Catholice serui Dei, qui in virtute proficiunt.

ET si iusti omnes, & serui Dei quotquot gratia diuina non exciderunt, toti mystico Ecclesie corpori plurimū profint, vtpote qui partim precib. suis, partim operibus bonis à Deo singulæria dona & beneficia impetrēt, quib. & peccatores conuertuntur, & iusti con-
ser-

seruantur longè tamen ampliùs prosūt
 in virtute perfecti: iusti enim oēs licèt
 sint viua Ecclesiæ membra, & filij lucis,
 hi tamen sunt veluti oculi in corpore
 humano, & quasi stellę quędã in firma-
 mento, imò velut Sol & Luna, qui sunt
 instar quorundã oculorũ vel lampadũ
 totius vniuersitatis. Sic eos appellat
 diuina scriptura multis in locis. Nam
 B. Paulus in epistola ad Philip. *Sitis, in-*
quit, in medio nationis prauę & peruersę; in-
ter quos lucetis sicut luminaria in mundo.
 Et Christus Dominus declarauit in
 Apocal. B. Ioanni Euangelistę, stellas
 quas manu dextera gerebat esse Præla-
 tos & Magistros sanctos, quos ibi vo-
 cat Angelos Ecclesię. Hi enim tanquã
 Heroes excellentes virtute præditi, do-
 ctrina sua, & imprimis exemplis vehe-
 menter excitant, accenduntque alios ad
 amorẽ virtutũ, sic prorsus, vt vnus ex
 ijs solus sufficiat ad conuertendum iu-
 tegrũ regnum, illudque in timore Dei
 conseruandũ. Quò non pertingũt suo
 exemplo tepidi, quamuis enim operam
 dent, ne animã lethali labe inquinent,
 tamen quia nulla cura tangũtur cauẽ-
 dorum leuiũ, nec in operib. caritatis &
 pœnitentię frequentandis sunt seduli.

Dan. 12.

Phil. 2.

Apoc. 1.

paucos ad amorem Dei prouocant .
 Nam ad conuertendos vel erigendos
 eos, qui in crimen mortale lapsi sunt,
 ordinariè opus est exemplo admodum
 potenti & efficaci : ad accendendos
 verò languidos exemplo raro & nota-
 bili : quod quia præbent imprimis
 homines in virtute perfecti , idcirco
 tantoperè permouent proximum ,
 & Deus eis tanquam instrumentis
 ad excellentia opera præstanda uti-
 tur.

*Greg. l. 25. Vnde Beatus Gregorius: Ad reno-
 mor. ca. 7. uandum spiritum mentis nostræ, valdè, in-
 quit, exempla Patrum adiuuant. Si enim
 sanctorum opera inspiciamus, illa contempla-
 ta nos succendunt, & cor nostrum torpo-
 re non constringitur, dum imitatione prouo-*

*Iud. 2. catur Illustrè huius doctrinæ testimo-
 nium præbet sacra Iudicum historia,
 quæ refert mortuo Moyse & Iosue fi-
 hos Israel permultis annis perstitisse
 in vero Dei cultu, sed demum dimisif-
 se Dominum Deum Patrum suorum,
 qui eduxerat eos de terra Aegypti. Cau-
 sam verò huius rei commemorat fuis-
 se, quod quamdiu in populo supersti-
 tes fuissent aliqui de senioribus glo-
 riæ diuinæ amplificandæ studiosi, qui-
 que oculis suis miranda Dei opera spe-
 ctarant.*

clarant populū in timore Dei eorum doctrina & exemplo fuisse conseruatum: quando verò illi è viuis excesserunt, nec pari virtute ornati succederent alij, à veteri Religione & pietate degenerassè. Eodem pertinet, quod diuina scriptura recenset in quarto Regum, de rege Ioa, qui primis annis regni sui, quod in quadragesimum vsque annum tenuit, piè regnauit, suoque exemplo rotum populū in vero Dei cultu continuit. Causam autem huius rei tribuit sancto Pontifici Ioadæ, qui primis illis annis doctrina sua & zelo non passus est regem à via recta deslectere. Nam eo mortuo Rex subito præuaricatus est, & populū à legitimo Dei cultu abduxit. Atque hic est admirandus fructus quem magni Dei serui efficiunt in Republica & yniuersa fidelium Ecclesia.

4 Reg. 12.
 2. Par. 24.

Iusti omnes, qui in gratia Dei viuunt, licet exigua virtute præditi, sunt tamen petrae viuae Ecclesiae Christi, & edificationem huius domus, & templum spirituale Dei, eiusque conseruationem, teste B. Petro, promouent. Ve-1. Pet. 8.

rum homines Dei, qui in virtute pro-

B 7. fece-

fecerunt, sunt huius ædificij columnæ, quæ apud Deum illud sustentant, & conseruant, atque vnitum tenent cum lapide angulari Christo Iesu capite, & principe totius Ecclesiæ, vt appellatur in diuina Scriptura. Ieremiæ prophetæ dixit Deus: *Dedi te hodie in columnam ferream & in murum æreum*, id est, ingens robur & virtutem tibi in meo populo contuli, ad tuendum conseruandumque bonos, & expugnandum malos. Et S. Ioanni dixit Christus. *Qui vicerit, faciam illam columnam in templo Dei mei*: ac si diceret. Dabo illi virtutem ad sustentandum alios. Hinc liquet, quantum Ecclesiæ profint serui Dei profectus spiritalis studiosi: Sicut enim in materiali ædificio, subtracta aliqua columna, magna pars propendet in ruinam, sic quando Ecclesiæ Dei eripiuntur serui Dei amore zeloque Dei feruidi, magna sequi solet animarum iactura, vt dum in Republica vel regno piæ consuetudines abolentur, contra verò vitia & abusus detestandi pullulant, ac cum pietate etiam vera religio in apertum discrimen, nemine resistente, vocatur.

Atque idcirco Deus, qui tantoperè
quæ

Ierem. 1.

Apoc 3.

quærit salutem nostram, quoties peccatis populi grauius offenditur, & à sua iustitia quasi vindictam contra illum exposcit, optat in medium prodire, homines qui se iræ suæ opponant, & manum vlticem precibus suis à populi clade auertant. Quod sæpenumerò indicauit per Prophetas. Nam cum per Ezechielem grauius scelera, quibus populus diuinæ iustitiæ furorem prouocarat, commemorasset, exponens desiderium suum, *Quæstui, inquit, de eis virum, qui interponeret sepem, & staret oppositus contra me pro terra, ne dissiparem eam, & non inueni. Et effudi super eos indignationem meam, in igne iræ meæ consumpsi eos.* Non loquitur hic Dominus de quouis viro iusto, neque enim verisimile est omnes in tam numerofo populo gratia diuina excidisse, sed de viro eximia virtute ornato, vt exponit S. Hieronymus. hi siquidē sunt, qui precum suarum, vitæque sanctæ vi & efficacia impetum iræ diuinæ frangunt, & velut columnæ humeris suis totum populum sustentant.

Aliàs quoque cum Deus constituisset castigare Hierosolymitanos, & regnum Iudæ in manus Chaldæorum tradere,

Ezech. 22

*Hier in 5.
22. Ezech.*

dere, vt propter scelera quibus diuinam ipsius maiestatem irritarant, illud euerterent, & funditus excinderent, sic locutus est ad Ieremiam: *Circuite vias Hierusalem, & aspiciate, & considerate, & querite in plateis eius, an inueniatis virum facientem iudicium, & quarentem fidem, & propitius ero ei.*

O quanto loco apud Deum est, quam in conspectu eius gratus homo in virtute perfectus! nam si talem aliquem etiam in medio innumerabilium improborum, qui internecionem meruerunt, conspexerit, non tamen è medio tollit, & diuinæ suæ iustitiæ manum iam in eos exertam cohibet & coercet. Vnde B. Hieronymus iure in hunc lo-

Hieron. in c. 5. Jerem. cum scribens exclamat: *Grandis amor iustitiæ, vt nequaquam iuxta interrogationem Abrahæ, & responsionem DEI pro decem viris iustis Deus liberauerit ciuitatem, sed si vnum inuenerit, iam iamque peritura Ierusalem, qui faciat iudicium & querat fidem.*

Bern. Iust. in eius vita.

Multa huius rei exempla inuenimus in historia Sanctorum tempore beati Laurentij Iustiniani Patriarchæ Veneti, Deus Venetorum vrbi ob graua scelera quæ in ea perpetrabantur, grauiter
suc-

succensuit. Precabatur pro ea dictus B.
 Laurentius inibi degens. Bellum ex-
 arsit inter Venetos & Mediolanenses.
 Incolebat id temporis locum deser-
 tum & horridum insulæ Corcyræ fi-
 nitimum Eremita sanctus, spiritu vati-
 cinandi præditus. Hunc Venetus qui-
 dam vir primarius agens in Corcyra a-
 diit, & percunctatus est, num bellum
 illud sæliciter cessurum esset Venetis?
 Cui respondit. Deum vehementer ira-
 tum esse Venetis, quod ex verbi diuini
 prædicatione nullum fructum collige-
 rent: eosque iam pridem instar Sodo-
 mæ perituros fuisse, nisi precibus sui
 sancti Patriarchæ furor diuinus auer-
 sus fuisset. Non dubium est tunc tem-
 poris Venetijs multos extitisse probos
 homines mediocri virtute præditos, &
 tamen solius B. Iustiniani, qui erat ho-
 mo in virtute perfectus, Deus rationem
 habuisse videtur.

Illustris quoque & admodum cele-
 bris est sanctitas Simeonis Sali, cuius vi-
 tæ descripsit Leontius Episcopus Nea-
 politanus in Concilio Niceno secundo
 citatus, velut vitæ eius auctor. Hic Si-
 meon degens Emesæ, & Sanctitatem
 vitæ stultis operibus cælans, multa ad-
 mi-

miratione digna in summum sui contemptum, & in salutem corporalem, & spiritalem proximi faciebat. Nocturnum tempus in precibus, cum multa lacrymarum profusione consumebat. Cum autem aliquando contigisset Emeſanum quendam ciuem Hierosolymam tendentem in solitudinem ingredi, vt ibi se Abbatis Ioannis precibus commendaret: Abbas olim Simeonis socius, quæſiuit vnde veniret: cumque cognouiſſet venire Emeſa, in hæc verba ei reſpondit: Miror te cum Emeſæ habeas Abbatem Simeonem, ad me hominem vilem & abiectum diuertere, nã non ego ſolum, ſed etiam mundus totus indiget illius precibus.

○ quàm utilis eſt Eccleſiæ, animarum ſaluti, rebus publicis & regnis eximia vnius hominis ſanctitas, cum videamus homines ſanctos, maxima diuinarum rerum notitia præditos teſtari quanto loco apud Deum ſint huiusmodi homines, quotq; beneficijs Eccleſiam ſuam & omnes Republicas propter ardentes eorum orationes, vitæque merita afficiat, Fideliffimæ huius doctrinæ teſtis eſt D. Ambroſius qui hætenus dicta confirmat his verbis: *Quam beatæ*

beata ciuitas, quæ plurimos iustos habet, *Amb. l. 2.*
 quàm celebrabilis ore omnium, quomodo de Cain &
 benedicitur tota de parte, & beatus at- *Abel c. 3.*
 que perpetuus eius status existimatur. *Quàm & 4.*
 gaudeo, cùm aliquos mites ac sapientes
 diu viuere video, cùm virgines castas,
 viduas, graues aspicio longæuas velut quan-
 dam in canam Ecclesie curiam prætendant
 ipso quodam vultu & specie grauitatis,
 quod reuereantur, quod imitentur, quo, ad
 omnem morum gratiam colorentur. Non
 enim ipsis gaudeo, cùm viuendo multa sube-
 ant tædia seculi huius, sed quia profunt
 pluribus. Similiter cùm aliquis huiusmodi
 decidit, quamuis longa senectute, depositus
 afficior, quia destituitur, grex iuuenum
 muro senili. Addit hos sanctos homi-
 nes, tam viros, quàm mulieres pecca-
 toribus & alijs exigua virtute præditis
 constitutos esse à Deo in lege veteri
 quasi ciuitates refugij, in, quas cùm de-
 linquunt, se recipere possint ac tandem
 concludit in hæc verba: Denique perituræ
 vrbis, aut malorum imminentium, vel futu-
 ra labis hoc primum indicium est, si decidant
 viri consultores, vel etiam grauiores. *feminae.*
*Hinc primùm ingruentiũ porta aperitur malo-
 rum.* Hucusq; *S. Amb.* Vnde intelligimus
 quãti intersit Ecclesie Christi, si fideles
 qui

qui Christianæ pietati semel operam dare cœperunt, conentur in ea indies maiores facere progressus & ad omnium virtutum perfectionem contendere.

CAPVT IV.

QVAM VTILE ET NECESSARIUM sit omnibus Dei seruis pro donis à Deo cuiq; communicatis in cursu virtutis progressum facere.

Quamuis omnibus Dei seruis ad amplectendum toto pectore hoc proficiēdi studium satis esse deberet, quod tam gratum sit Deo, tamq; fructuosum toti Ecclesiæ: tamen quia magnopere refert scire, quæ commoda ex eodem fonte redundant in ipsos, breuiter exponemus, quàm utilis & salutaris sit cuiq; iusto amor & cura proficiendi; quamque perperam sibi consulat, qui curam illam negligit. Ad iter autem in via cœlesti rectè instituēdum, plurimum valet integra & plena peccatorum, & grauitatis eorum notitia, occasionum quoque & tentationum ac laqueorum, quibus anima nostra ab
ini-